

N^o

301.

WTOREK.

25. Grudnia 1817 roku.

CZYLI WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości Kraiowe: z Peterzburga. Odwołanie. Wiadomości Zagraniczne: Niemcy. Rozmaitości.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

z Peterzburga, 25 Grudnia.

Dalszy ciąg urzędzenia Ministerstwa spraw zagranicznych i oświecenia publicznego:

ROZDZIAŁ TRZECI.

Skład i podział wewnętrzny Udziału spraw Duchownych.

§ 6.

Udziałem spraw duchownych w działaniach jego we wewnętrznych zarządza Dyrektor.

§ 7.

Udział ten ze względu na przedmioty spraw do składu jego wchodzących dzieli na cztery oddziały.

1. Co do spraw wyznania Greko-Rosyjskiego.

2. Co do spraw wyznań: Rzymsko-Katolickiego, Grego-Unitskiego i Ormiańskiego.

3. Co do spraw wszystkich wyznań Protestantycznych.

4. Co do spraw Zydowskich, Mahomańskich i innych religii niechrześcijańskich.

§ 8.

Pierwszy oddział, co do spraw wyznania Greko-Rosyjskiego, złożony jest z dwóch stołów.

§ 9.

Predmioty zatrudnień 1. stołu są następujące:

1. Zbieranie momoryałów Nayswiętszego Synodu.

2. Przedstawienia Naysniejszemu Cesarzowi co do spraw Nayswiętszego Synodu i Kommissyi szkół duchownych.

3. Roczne zdania sprawy tyczące się spraw Nayswiętszego Synodu i Kommissyi szkół duchownych.

4. Zniesienia sę z Ministrami i innemi osobami główne przewodnictwo mającemi w poruczeniach N. Synodu i Kommissyi szkół duchownych.

5. Zniesienie się z pierwszym Prokurem N. Synodu.

6. Zniesienia się z Prokuratorami biur Synodalnych.

7. W sprawach duchownych osób wyznających obrządek Greko-Rosyjski mieszkających w Królestwie Polskiem, oraz w sprawach kościołów i klasztorów tegoż wyznania w pomienionem królestwie miejsce mających.

8. W sprawach osób naszego wyznania w Palestynie i innych zagranicznych krajach przebywających.

9. Co do Missyi duchownych w Państwach zagranicznych.

10. Co do Missyi duchownych w granicach Państwa naszego.

11. Co do spraw wynikających z związków małżeńskich cudzoziemców z Rosyjankami nieprzyjmujących poddaństwa.

12. O urzędzeniach w oddziale duchownym, tyczących się przewożenia ciał umarłych.

§ 10.

Za drugim stołem w oddziale wykonawczym toczą się następujące sprawy:

A. Za Najwyższym Rozkazem:

1. Względem przeznaczenia i uwolnienia członków N. Synodu.

2. Względem wezwania Arcybiskupów z diecezji dla czasowego zasiadania w Synodzie.

3. Względem Duchowieństwa w kościołach zamkowych obu stolic i ich powiatów.

B. W skutek przedstawień N Synodu, za Najwyższemi rozkazami:

4. Względem przeznaczenia i uwolnienia zasiadających w biurach synodalnych.

C. W skutek przedstawień Ministra:

5. Względem przeznaczenia i uwolnienia pierwszego Prokuratora i pierwszego Sekretarza N. Synodu, oraz zarządzającego sprawami w Kommissyi szkół duchownych.

D. W skutek przedstawień zwierzchności:

7. O nagradzaniu osób duchownych oznakami łaski Monarzey.

8. O nagrodach officialistów świeckich pełniących służbę w oddziale duchownym.

E. Sprawy Ogólne:

9. O wydarzeniach Kościelnych.

10. O wydarzeniach szczególnych ważnych w Diecezjach, do oddziału duchownego stosujących się.

11. O Sporządzeniu spisów stopni pod zawiadowaniem duchownem będących.

12. O Sprawach które wymagają szczególnego Sekretu.

(Dalszy ciąg później.)

ODWOŁANIE.

w Numerze 269 Pisma naszego. pod Artykułem *Od brzegów niższej Elby* I. *Litstopada* na wiarę zagranicznych gazet pomieszciliśmy, doniesienie o nieszczęśliwym zdarzeniu żony iednego piekarza w *Wilfenbitel*, która będąc wyznania Katolickiego a żoną człowieka wyznania Reformackiego i matką synów tegoż wyznania. odbierała iakoby surowe strofowania od spowiednika swojego Xiędza Katolickiego, i w końcu gdy ten niechciał iey pozwolić komunii S. odjęła sobie życie z rozpacz, Upoważnieni iesteśmy donieść, że wiadomość takowa iest zupełnie fałszywą, i widocznie przez złośliwego człowieka, nieprzyiaciela tak duchowieństwa Katolickiego iak i samego wyznania wymyślona. Niema zdarzenia w Historji, aby skutkiem spowiedzi, gdzie się prawdziwa na serce religijne zlewa pociecha, gdzie rozrzuwniona dusza wynurza z pokorą błędy swoje i sozerze stanowi więcey w nie niewpadać, żeby mówić skutkiem tak świętego sakramentu było okropne samobójstwo.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

Od brzegów Menu, 4 Grudnia.

Miasto *Kassel* znowu się ozdobiło drugim pomnikiem. Kolos Landgraфа *Fryderyka* Oycy teraznieyszego *Kurfirsta* znowu wystawionym został na tymże samym placu gdzie się i pierwiey znajdował. Twarzą iednakże nie na południe iak pierwiey; lecz na północ iest obrócony.

— W postanowieniu Rządu Wirtembergskiego co do nowych urzędzeń przychodów Państwa powiedziano iest między innym co następuje „Nie umiarkowane podatki ciemiężą stan rolniczy i są przeszkodą iż uprawa roli musi się zaniedbywać. Różne gałęzi przychodów państwa rozporządzone są na całe lat sto naprzyszłość, a to w taki sposób, który zupełnie się niezgadza z stosunkami obecnymi. Z tych przyczyn nowe spisy ludności krajowej, oraz nowy rozkład podatków, i rozdział rozmaitych pieniężnych wpływów uznane są koniecznie potrzebniemi.

ROZMAITOSCI.

Jak się uchronić miłości.
Powieść.

Przez Panią Beaufort d'Hauptoult.

Dziwił się świat cały, że piękna Hrabini Linange, która miała natenczas pod lat czterdzieści, a była wdową od dwódziesięciu, w żadne nowe nie weszła związki, i nigdy nie znała miłości. Osoby związane z nią ścisłą przyjaźnią od pierwszey młodości, mające zatem prawo do iey zaufania, często ją wybadywały w tey mierze, iedną ją winiła o zbytęcną oziębłość: druga przypisywała iey chęć niepodległości: inne znowu rozumiały iż ona doznać musiała iakiey niaszczęśliwey passyi. Sliczna Hrabini smiejąc się na to upewniała że była czułą, że znała słodkie ogniwo miłosne, i że nie doświadczyła przeciwności w kochaniu. Iey przyjaciółki niechcąc temu wierzyć, zaklinały ją i prosiły, aby była więcej szczerą: i chciały dociec zakrytey przed niemi tajemnicy. Jednego wieczoru kiedy otoczywszy Hrabinę to przychylnie iey grono, wznowiło dawne swoje badania, nakłoniła się nakoniec wydać skrytości serca swojego; a ciekawość iey przyjaciółek, dręczona przez tyle czasu, zwróciła całe ich baczenie na to, co mówił Hrabini poczęta:

„Mając lat ośmnaści sądziłam tak iak każda młoda panna, że nie można uniknąć miłości; oczekiwałam z niey moiego uszczęśliwienia, ktorego najsłodze robiłam sobie wyobrażenie. Rozumiałam że mam duszę stałą, i taką iakiey potrzeba dla tkliwego uczucia; ale do czułości i żywey wyobraźni łączylam tę wesołość i ten ton lekki, które tak wiele rozléwają przyjemności na życie nasze, i upewniają, ieśli się tylko chce tego, spokojność serca naszego.

Młode osoby na świecie są iakhy statuy, którym się dziwią nic do nich nie mówiąc; i chyha w tenczas kiedy są zamężne, to jest kiedyby nie powinny nic więcej wzbudzać nad same uszanowanie, wtedy mówię, oświadczaią się im uwielbienia.

Zapewna że to jest bardzo nie dobrze; ale to już we zwyczaj weszło; a iako ja mam bardziey wam się powierzyć, aniżeli dać naukę moralności, przebiegnę zatem pokrótce epokę moiego małżeństwa.

To małżeństwo było ułożone przez związki i widoki familyjne, a majątek

i wysoki stopień narzeczonego niepozwoiliły się wahać. Wszelkie inne badania byłyby nieużyteczne: Nie widziałam więcey Linange nad trzy razy: Nic mi on ieszczce nie mówił, kiedy u stop ołtarza poprzysięgłam iemu miłość, wierność i posłuszeństwo: a tak miał on otrzymać zadatek moiey miłości pierwey, aniżeli słyssał iey wyznanie. Ten krok mnie oburzył Linange stał się dla mnie nienawistnym; daleką będąc od dzielenia iego uczuć odrzucałam one; on się dąsał znajdując mnie zimną.

Jeżeli sprzeczki między kochankami sprawiają nieiakąs rozkosz, tedy przeciwnie w małżeństwie. Ten który ma prawo otrzymania wszystkiego, oburza się za odrzuceniem żądań, które w nim miłość zapala: ta zaś któraby się oddała z czułością i słodyczą, trapi się że w mieyscu woli i chęci znajduje samą powinność. Wkrótce zniechęcaią się obie strony, unikaią wzajemnie; kiedy przez postępowanie delikatne i powolne iedna się miłość na całe życie. Doświadczyłam tego co wam mówię. Linange stał się zimnym, opuścił mnie, i przeniósł gdzie indziey swoje uczucia, które miał zawzgardzone. Odtąd poczęłam przyzwyczaić się do niego; rozum, cnota, religia zbliżyły mnie do moiego męża, martwiłam się z iego oddalenia, oskarżałam oto siebie samą, i stałam się smutną, bom się zastanowiła... Postanowiłam wszystko przedsięwziąć aby nawrócić Linange; możeby się to i powiodło, może bylibyśmy szczęśliwi!... Ale przypadek zniszczył mądre postanowienia napełniając trwogą serce moje.

Hrabia był wychowany w kollegium razem z iednym kawalerem maltańskim, ktorego on kochał iak brata; w czasie naszych szlubowin ten wewnętrzny przyjaciel nie był w Puryżu. Linange tego mocno żałował: mówił mi o nim ustawnie, i czytywał przedemną wyimki z listów które miewał często od swojego przyjaciela. Listy te były pełne mocy i wymowy: rozum z czułością szczególniey się w nich odznaczały. Linange cieszył się widząc że czuła onych zaletę. Takowe odczytywania częstokroć się powtarzały, a zawsze się kończyły nowemi pochwałami. Z początku mało nato dawałam baczenia: wkrótce słuchołam Hrabiego z większą grzecznością, nakoniec czule go słuchołam. Nieznając żadney inney pobudki, nad chęć widzenia moiego męża szczę-

śliwym, życzyłam przybycia Teodora; iakoż wkrótce zwiastował on swoje do nas zjawienie się. Ztąd radość Linange była niezmierną; i iam się też radowała. Ten powrót był jeszcze wstrzymanym przez niektóre prywatne okoliczności, z czegom się niezmiernie zmartwiła. Przybył on iednak nader rychło dla mnie, a bardziej jeszcze dla siebie, iak to wam wnet opowiem.

Powracając z balu który się skończył dość wczesnie, dowiedziałam się od moich służących o przybyciu Teodora, który miał u nas mieszkać; wieczerał on z moim mężem, a po długiey rozmowie udali się oba do swoich pokoiów. Te słowa zatrwożyły mnie nieco. a wkrótce moja niespokojność powiększoną została. Moie służące widziały kawalera, był on iak mi one mowiły śliczney postawy, pięknego ułożenia, spoyrzenia łagodnego i pełnego słodyczy, Pokazałam im że to mnie nic nie obchodzi: chociaż dusza moja była szczególniey nim zajęta.

Zostawiona sama oddałam się myślom o Kawalerze. Daleka od usnienia samym tylko Teodorem zajęta byłam. Pierwsze promienie iutrzeńki orzezwily moy umysł, zwiastując uyrzenie wkrótce tey istoty o której tak wiele moja wyobraźnia mówiła sercu moiemu. Zadzwońska wczesniey iak za zwyczaj. To prędkie zwłaszcza po balu przebudzenie się, zdziwiło Zofię, która się z niespokojnością o przyczynę tego wybadywała. Zarumieniłam się na iey zapytanie; i spokojnie usiadłam u moiey toalety.

Zazwyczaj trudniłam się bardzo mało moim ubraniem, w ten dzień dałam na to całe moie baczenie. Chciałam pogodzić sztukę z nieiakimś pozorem zaniedbania; to połączenie było nieco trudnem: iednakże się dobrze udało. Ukończywszy tę ważną pracę rzuciłam moie zwierciadło dosyć zaspokoiłona.

Nikt się jeszcze nie pokazał kiedy nakryto na śniadanie. Widząc że je tylko zastawiono tyle ile dla mnie, zapytałam się gdzieby był mąż mój. Pan Hrabia odpowiedziano mi wyszedł bardzo rano z Kawalerem: aba są w Wersalu, i chyba tego wieczoru powrócą. Nic na to nie rzekłam: alem była zbytecznie zagniewana. Mało skwapliwosci jaką po-

kazał Teodor aby mnie widzieć, obraziło moją miłość własną: zdawało mi się że on powinienby zdać rachunek z mojej tajemney niecierpliwości. Postanowiłam naśladować jego obojętność, i jego unikać. Iadłam obiad u mojego Oycy, ztamtąd pojechałam na widowisko, a ztąd na wielką wieczerzę. Trzecia była godzina zrana kiedym powróciła. Wszystko było w domie uspionem: a bądź to zmordowanie, czy oziębłość Kawalera uspokoiwszy moją wyobraźnię sprawiły, żem spała noc całą. Za moim oknieniem się, pyszniłam się z moiego odpoczynku; kolory na twarzy były świeże; spoyrzenie ożywione; i pełne ognia.

W tym dniu zaniedbałam całą toaletę; aby wreszcie uniknąć ambarasu pierwszego widzenia się, wzięłam szydełko i siadłam ukrosienek. O południu wszedł, mój mąż ale sam ieden. Kazał podać herbaty, usiadł przy stole, i prosił abym przy nim usiadła. Patrzyłam na niego z nieiakim zadziwieniem. Moje spoyrzenia musiały bydz zapytujące się, bo się on spiesząc z odpowiedzią na pytanie ktoregom nie miała uczynić, rzekł do mnie:

Spodziewałaś się zapewna widzieć dzierano Kawalera; ia sam chciałem go przyprrowadzić; ale on rozumiał że ta godzina była wczesną do oddania pierwszej wizyty. i dla tego odmówił moim naleganiom. Będzie on dzisiay na obiedzie u' Xiężney Póyde i ia do niey; a ztamtąd przyprowadzę iego tutaj wieczorem. Ręczę że się on tobie podobaj, iego szczęśliwa fizyonomia iest wierną wróżbą cnot nacyystycznych, i najlepszego charakteru, Szlachetny, wspaniały, i czuły, łączy jeszcze do tych pięknych przymiotow naukę, i rozum. Nic nie potrafi zaćmić jego zalety. Wyższy nad wszystko co go otacza, on sam iedeu tylko siebie niezna. Ten obraz odpowiedziałam z uśmiechem iest przesliczny; ale nie może być bez podchlebstwa: uczucie upięknia wszystko. Linange chciał bronić swoiego przyjaciela, ale ia zmieniłam naszą rozmowę, bo ona mnie ambarasowała. Po śniadaniu siadłam koło mojej roboty; mąż mnie odszedł; i dopiero powrócił przed wieczorem przyprowadzając z sobą jakby w tryumfie tego tak sławionego Teodora.

(Dalszy ciąg później.)

W P E T E R Z B U R G U

w Drukarni woienney Głównego sztabu IEGO CESARSKIEY MSCI.